02/03/2026

Малко повечерие и първа статия на Богородичния акатист в столичния катедрален храм „Св. вмчца Неделя“

На 27 февруари в столичния митрополитски катедрален храм „Св. вмчца Неделя“ Негово Светейшество Софийският митрополит и Български патриарх Даниил извърши Малко повечерие с канон и акатист към Пресвета Богородица – I статия в съслужение с иконом Петър Славов – председател на църковното настоятелство при храма и дякони.

Молитвено участие взеха Негово Преосвещенство Браницкият епископ Йоан – първи викарий на Софийския митрополит, храмовото духовенство и многоброен вярващ народ.

Песнопенията бяха изпълнени от Софийския свещенически хор под диригентството на ставрофорен иконом д-р Кирил Попов.

В края на богослужението патриарх Даниил се обърна към вярващите със слово за необходимостта от искрено и дълбоко покаяние, чийто завършек е единението с Бога в приемането на светите Христови Тайни:

„Свети апостол Павел казва, че след Възкресението и Възнасянето на

небесата на Господ Иисус Христос, като седнал отдясно на Отца, Бог Го поставил Глава на Църквата и съединил в Него всичко земно и подземно (срв. I Кор. 15:27-28). Следователно предназначението на света е да бъде съединен в лицето на Господ Иисус Христос, така че всичко да се изпълни с Божията благост. Това съединение Господ ни показва нагледно чрез примера и образа на лозата: Аз съм лозата, вие пръчките; който пребъдва в Мене, и Аз в него, той дава много плод; защото без Мене не можете да вършите нищо. Ако някой не пребъде в Мене, бива изхвърлен навън, както пръчката, и изсъхва; и събират пръчките, та ги хвърлят в огън, и те изгарят (Йоан 15:5-6).

Първият жив пример на това съединение виждаме и в лицето на Света Богородица, защото тя носи в утробата си Бога и бе истински съединена с Него, Той се храни от пречистото ѝ тяло и кръв, възприе човешка природа и стана като нас и ни е призвал и ние да се стремим към такова единение. Аз съм истинската лоза, и Моят Отец е лозарят. Всяка пръчка у Мене, която не дава плод, Той отрязва; и всяка, която дава плод, чисти я, за да дава повече плод (Йоан 15:1-2).

На Тайната вечеря Господ установи тайнството на светата Евхаристия, светото Причащение, благослови хляба и виното и давайки на светите апостоли, те приеха пречистото Тяло и Кръв Христови в сърца, очистени чрез покаяние, изповед, прошка на греховете, за спасение на душите им, и видяха какво велико благо е единението с Бога. Ако не се стремим към това единение, то действително приличаме на пръчки, отсечени от лозата, и тогава на какво разчитаме, кой ще ни оживи? Пръчката, когато се отсече, първоначално е зелена, свежа, но колко часа са необходими листата да завехнат, соковете да изсъхнат, пръчката да погине?

Това единение не е механично и формално. Свети апостол Павел казва: който яде и пие недостойно, той яде и пие своето осъждане (I Кор. 11:29). Традицията на светата Православна църква е след първата седмица от Великия пост на първата света Златоустова литургия, когато православните християни с по-голяма строгост съблюдават поста, с по-голямо внимание изследват мислите и постъпките си, да пристъпват след покаяние и изповед, и молитва към светите Тайни. За да бъдат те за наше спасение, следва да подхождаме искрено, неформално. Не бива само да се въздържаме от храна, без да очистваме съвестта си от зли дела и постъпки. В тайнството Покаяние и Изповед очистваме съвестта си, там е горнилото на изобличението, където изпитваме срам в душата поради лошите ни постъпки и мисли; но когато решимостта да се избавим от злобата, злините, от калта в душата надделее,

и изповядаме своите грехове пред свещеника, тогава истината ще заблести в душата и Бог ще подкрепи тази истина, защото словото Божие е живо и действено и Божията благодат ще оживотвори нашата душа и ще засвидетелства, че е хубаво да живеем с истината. И когато пристъпим към светото Причастие, това вече няма да бъде само външно изразено приемане на частичка от светата Чаша, но приемане в себе си на целия Христос. Свети Йоан Златоуст ни казва, че както приемаме тази частичка от животворящото Тяло и Кръв Христови, животът, който е в Христос, оживява нашите души.

Имайки пред нас образа и примера на Света Богородица – нейната чистота, вяра, нейната любов и имайки пред очи покаянието и изповеданието на светите апостоли и на всички светии до ден днешен, нека пристъпваме със страх Божий и с благоговение и да се стремим към това Тайнство на тайнствата, в което се осъществява единението ни с Христос в пълната степен в условията, в които живеем.

Нека не се поддаваме на внушенията от сайтове на хора, които отскоро са във вярата и учат, че нищо друго не било необходимо, за да се пристъпи към светото Причастие, освен страх Божий, вяра и любов. А изповедта, благоговението? Може ли да пристъпим, ако през тази седмица не сме постили? Не може. Безразличието ще направи това, което дяволът направи с Иуда, който презря Христа и с лукава съвест пристъпи към чашата и с приемането на частицата, в него влезе дяволът и го погуби. Равнодушието, самонадеяността, дързостта да пристъпим без да сме се очистили с покаяние, изповед, без благоговение, пост и молитва, няма да бъде от наша полза, а ще бъде за вреда на душите ни.

Нека Господ ни укрепи и да ни даде със съкрушено сърце, нелицемерна вяра, истинска любов и страх Божий да пристъпваме и да приемаме спасително светите Христови Тайни“, завърши словото си Негово Светейшество.

Текст: Михаил Тасков
Снимки: Весела Игнатова

